

PISA 2018

u Bosni i Hercegovini

Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje će, u saradnji sa obrazovnim vlastima i školama, provesti PISA 2018 istraživanje u Bosni i Hercegovini **u cilju unapređenja kvaliteta, jednakosti i efikasnosti obrazovanja za sve učenike.**

Šta je PISA?

PISA - *Programme for International Student Assessment* je međunarodno istraživanje i predstavlja procjenu znanja i vještina petnaestogodišnjih učenika iz čitalačke pismenosti, matematičke pismenosti i pismenosti iz prirodnih nauka. Najveće je obrazovno istraživanje na svijetu u kojem je do sada učestvovalo više od milion učenika.

PISA se provodi svake treće godine pod pokroviteljstvom OECD - *Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj*, u saradnji sa međunarodnim konzorcijem institucija i zemljama učesnicama. Svaki ciklus fokusira jedno područje, tako da PISA 2018 ima fokus na čitalačkoj pismenosti.

Osnovni ciljevi PISA istraživanja usmjereni su na obrazovnu politiku. PISA nema fokus na nastavnim planovima i programima i reprodukciji usvojenih znanja, nego na sposobnostima učenika da primijene usvojena znanja i vještine u životnim situacijama. Cilj je ispitati u kojoj su mjeri učenici nakon završenog obaveznog obrazovanja pripremljeni za nastavak obrazovanja, uključivanje u proces rada i aktivno učešće u društvu.

Osim o znanju i vještinama učenika, PISA prikuplja podatke o individualnim, školskim i sistemskim faktorima koji utiču na postignuća učenika i pruža indikatore trenda.

PISA 2018

u Bosni i Hercegovini

Zemlje učesnice u istraživanju PISA 2018

Albanija*
Azerbejdžan (samo grad Baku)*
Argentina*
Australija
Austrija
Bjelorusija*
Belgija
Bosna i Hercegovina*
Brazil*
Bruneji Darussalam*
Bugarska*
Kanada
Čile
Kolumbija*
Kostarika*
Hrvatska*
Češka Republika
Danska
Dominikanska Republika*
Estonija
Finska

Francuska
Gruzija*
Njemačka
Grčka
Holandija
Hong Kong-Kina*
Mađarska
Island
Indonezija*
Irska
Izrael
Italija
Japan
Jordan*
Kazahstan*
Koreja
Kosovo* **
Latvija
Liban*
Litvanija*
Luksemburg
Makao-Kina*

BJR Makedonija*
Malezija*
Malta*
Meksiko
Moldavija
Crna Gora*
Maroko*
Novi Zeland
Norveška
Panama*
Peru
Filipini*
Poljska
Portugal
Katar*
Rumunija*
Ruska Federacija*
Saudijska Arabija*
Sjedinjene Američke Države
Škotska*
Srbija*

Singapur*
Republika Slovačka
Slovenija
Španija
Švedska
Švicarska
Kineski Taipei*
Tajland*
Trinidad i Tobago*
Tunis*
Turska
Ukrajina*
Ujedinjeni Arapski Emirati*
Ujedinjeno Kraljevstvo
Urugvaj*
Vijetnam*

Zemlje koje nisu članice OECD-a označene su zvjezdicom (*).

** Svako spominjanje Kosova, bilo teritorijalno, institucionalno ili u smislu stanovništva, u ovom tekstu treba shvatiti na način koji je u potpunosti u skladu s Rezolucijom 1244 Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda.

PISA istraživanje u Bosni i Hercegovini, u saradnji sa obrazovnim vlastima i školama, provodi Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje, kao PISA centar za BiH. Probno PISA 2018 istraživanje provedeno je u 2017, a glavno istraživanje će se provesti u aprilu i maju 2018.

Škole se biraju metodom slučajnog uzorka. Ukupni uzorak broji 236 škola. Testiranje će se obaviti u 213 škola i u njemu će učestvovati više od 7000 petnaestogodišnjaka iz cijele BiH.

PISA 2018 kao saradnički program

Nadležna ministarstva obrazovanja i Odjeljenje za obrazovanje Brčko Distrikta BiH imenuju PISA koordinate koji predstavljaju sponu u komunikaciji Agencije i škola.

Škole koje učestvuju u PISA istraživanju imenuju PISA školskog saradnika, koji je odgovoran za organizaciju testiranja u školi i informisanje učenika, nastavnika i roditelja u skladu sa međunarodnim procedurama.

PISA 2018

u Bosni i Hercegovini

PISA ispitni zadaci

Ispitni zadaci sastoje se od uvodnog teksta, koji se obično zasniva na **stvarnoj životnoj situaciji ili problemu**, nakon čega slijedi niz zadataka višestrukog izbora ili pitanja otvorenog tipa.

PISA rezultati

PISA rezultati ne utiču na ocjenjivanje učenika i nastavnika, nego ukazuju na stanje u obrazovnim sistemima i politike obrazovanja. Rezultati učenika i škola ne procjenjuju se pojedinačno, već se prikazuju kao cjelokupna postignuća učenika u svakoj od država učesnica.

PISA osigurava tri tipa indikatora: osnovne indikatore, koji daju profil znanja i vještina učenika; kontekstualne indikatore, koji pokazuju kakva je veza između postignuća i demografskih, društveno-ekonomskih i obrazovnih varijabli; te indikatore trenda koji pokazuju promjene u nivoima i distribucijama postignuća tokom vremena.

OECD objavljuje međunarodnu publikaciju sa rezultatima istraživanja, a u svakoj zemlji učesnici priprema se izvještaj, uz mogućnost dodatnih sekundarnih analiza.

PISA istraživanje pruža jedinstvenu priliku da obrazovne vlasti u Bosni i Hercegovini dobiju objektivne pokazatelje, i da planiraju i prate promjene u obrazovanju, u svrhu unapređenja kvaliteta odgojno-obrazovnog rada.

Primjer PISA zadatka iz prirodnih nauka

Pitanje 4: AUTOBUSI

Rejov autobus, kao i većinu autobusa, pokreće dizel motor. Ovi autobusi zagađuju životnu sredinu. Neki gradovi imaju trolejbuse: njih pokreće elektromotor. Napon potreban za takve elektromotore osigurava se nadzemnim vodovima (kao kod električnih vozova). Električna energija se dobiva iz elektrane koja koristi fosilna goriva. Zagovornici korištenja trolejbusa u gradu kažu da oni ne zagađuju životnu sredinu. **Jesu li ovi zagovornici u pravu? Obrazloži svoj odgovor!**

Testiranje na kompjuteru

U PISA istraživanju u Bosni i Hercegovini, testiranje se provodi **elektronski**, prema PISA tehničkim standardima. Istraživanje će se provesti u osnovnim i srednjim školama i **učenici će testove raditi na kompjuterima.**

Testiranje se odvija u **dvije jednosatne sesije** na kojima učenici rade PISA test, nakon čega popunjavaju kontekstualni upitnik. Testiranje i popunjavanje upitnika, sa pauzama, traje oko tri sata. Direktori testiranih škola takođe popunjavaju Upitnik za školu.

PISA 2018

u Bosni i Hercegovini

Odgovornost za stanje u obrazovanju

Obrazovni sistemi trebaju odgovoriti potrebama globalnih promjena i suočiti se sa izazovima 21. vijeka. Obrazovne vlasti trebaju biti upoznate sa stanjem obrazovnih sistema za koje su nadležne.

Podaci dobiveni PISA istraživanjima pokazuju u kojoj mjeri obrazovni sistemi zemalja učesnica uspijevaju obezbijediti svojim učenicima sticanje ključnih kompetencija i stvoriti preduslove za cjeloživotno učenje.

Kako dobiti više informacija

Želite li saznati više o PISA 2018 istraživanju u BiH, nazovite Agenciju na broj telefona **(033) 942-850 (942-851, 942-852, 942-853)**, pošaljite e-mail na **pisa2018@aposo.gov.ba**, ili posjetite web stranicu Agencije **www.aposo.gov.ba**.

PISA 2018 istraživanje u BiH
su podržali:

